

Sygn. akt VI U 4389/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2014 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania **Z. K.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 17 września 2013 r. znak: (...)

w sprawie: **Z. K.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu Z. K. prawo do emerytury od dnia(...)

II stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 4389/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 września 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu Z. K. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2013 roku, poz. 1440 j.t.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.).

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w w/w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony Z. K. złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu swego żądania odwołujący wskazał, iż w warunkach szczególnych był zatrudniony w Zakładach (...) S.A. w B., co potwierdza wystawione mu świadectwo pracy w warunkach szczególnych, z

którego wynika, że ubezpieczony zajmował stanowiska: ślusarza, elektromontera maszyn wirujących i elektromontera instalacji elektrycznych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu jako okresu pracy w warunkach szczególnych służby wojskowej od 25 października 1972 r. do 16 października 1974 r.

Decyzją z dnia 30 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyznał ubezpieczonemu zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia 16 października 2013 r. Organ rentowy w niniejszej decyzji wskazał, iż wobec nieprawidłowości na koncie ubezpieczonego emeryturę ustalono w kwocie zaliczkowej oraz, że po ustaleniu prawidłowego stanu konta zostanie wydana decyzja ostateczna.

Ubezpieczony Z. K. na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2014 r. złożył ustnie do protokołu wnioski o zmianę decyzji organu rentowego i przyznanie mu emerytury od dnia 1 sierpnia 2013 r. Jednocześnie wyjaśnił, iż mimo składanego wniosku, nie skorzystał z urlopu bezpłatnego, gdyż wyjazd do Libii się nie odbył.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony Z. K. (ur. dnia (...)), dnia 8 sierpnia 2013 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy powoda na dzień 1 stycznia 1999 roku w wymiarze 26 lat, 9 miesięcy i 8 dni, w tym okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 14 lat, 3 miesięcy i 17 dni. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

W okresie od dnia 3 września 1971 roku do dnia 31 grudnia 1987 roku ubezpieczony był zatrudniony w Zakładach (...) S.A. w B. na stanowiskach: ślusarza, elektromontera maszyn wirujących i elektromontera instalacji elektrycznych. W okresie od dnia 25 października 1972 roku do dnia 16 października 1974 roku ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po zwolnieniu ze służby, ponownie podjął zatrudnienie w Zakładach (...) S.A. w B.. W w/w przedsiębiorstwie ubezpieczony był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Okres pracy w tym zakładzie, z okresem odbywania zasadniczej służby wojskowej włącznie, został ostatecznie zaliczony przez pozwanego organ rentowy do prac wykonywanych w warunkach szczególnych.

- dowód: akta osobowe z okresu zatrudnienia, zeznania ubezpieczonego k. 25 akt sądowych

Sąd rozważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art. 184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2013 roku, poz. 1440 j.t.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.).

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust. 2).

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt. 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983 r., które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W przedmiotowej sprawie, pozwany organ rentowy ostatecznie do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych uwzględnił ubezpieczonemu łącznie 14 lat, 3 miesiące i 17 dni oraz okres odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej w okresie od dnia 25 października 1972 roku do dnia 16 października 1974 roku, do daje wymagany 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu okres odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej w czasie trwania stosunku pracy, bowiem ubezpieczony po powrocie z wojska zgłosił swój powrót do pracy. Jednocześnie pozwany przy ustaleniu daty, od której przyznano emeryturę, powołał się na datę uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r. o sygn. akt II UZP 6/13 (OSNP 2014/3/42, LEX nr 1385939, Biul. SN 2013/10/24, M.P.Pr. 2014/2/94-101). Zgodnie z niniejszą uchwałą, czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Zaznaczyć należy, iż co prawda kwestia uwzględniania okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do okresu pracy w warunkach szczególnych została ostatecznie przesądzona w w/w Uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego, jednakże zaprezentowany w niej pogląd potwierdził tylko utrwalone już w orzecnictwie Sądu Najwyższego stanowisko.

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaprezentowany w przedmiotowej uchwale pogląd Sądu Najwyższego, wskazując przy tym, iż ubezpieczony zakończył odbywanie zasadniczej służby wojskowej w dniu 16 października 1974 roku i w 30 dniowym wymaganym terminie powrócił do pracy na poprzednio zajmowanym stanowisku. Przepis art. 108 ust.1 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1967 roku nr 44, poz. 220 z późn. zm.) także przewidywał, iż czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w

zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie na tym samym stanowisku, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby (art. 108 ust.1 w brzmieniu ustalonym art. X pkt. 2 lit. c ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku – Przepisy wprowadzające Kodeks Pracy - Dz. U. z 1974 roku Nr 24, poz. 142).

Odwołujący spełnia zatem wszystkie warunki konieczne do przyznania emerytury, określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, stąd należało przyznać mu żądane świadczenie od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył stosowny wniosek o emeryturę, tj. od 1 sierpnia 2013 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych od dnia(...).

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z treścią przepisu art. 118 ust.1a ustawy emerytalno - rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury. Na etapie prowadzonego przez pozwanego organ rentowy postępowania, zaliczono ubezpieczonemu okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 14 lat, 3 miesięcy i 17 dni, z wyłączeniem okresu odbywania służby wojskowej. W ocenie Sądu Okręgowego, kwestia uwzględnienia okresu odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych została wielokrotnie wyjaśniona w orzecznictwie sądowym, ostatecznie w Uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego wydanej w październiku 2013 roku. W ocenie Sądu Okręgowego, gdyby organ rentowy respektował ugruntowany w orzecznictwie pogląd odnośnie tej kwestii, to już na etapie postępowania prowadzonego przez organ rentowy zostałyby ustalone, że odwołujący legitymuje się wymaganym 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Zatem zaistniały podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego.

Na oryginale właściwy podpis.